

Posamezne številke:
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 2—
„TABOR“ izhaja vsak dan, razven
oodelje in praznikov, ob 18. uri
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno po pošti D 18—, za ino-
smetno D 26—, dostavljen na dom
D 19—, na izkaznico D 18—
inzerati po dogovoru.
Naroča se pri upravi „TABORA“,
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poslmina plačana v gotovini. Cena članstva st. 1 Din

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 2—
UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4. I. an-
tropje. Telefon interurb. št. 270.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, priležje, desno. Tele-
fon št. 24. — SHS poštnoštevnica
razšir. št. 11.767.
Na naročila brez denarja se ne
ozira. — Kopirali se ne vračajo.

Naslov:

Maribor, sreda 14. maja 1924.

Leto: V. — Številka: 110.

Knjižnica liceja
Ljubljana

Sestanek Beneš-Ninčić.

Maribor, 13. maja.

Danes je potoval mimo Maribora, češko slovaški zunanji minister g. dr. Beneš, da se v Lescah oziroma na Bledu se-
stane z našim zunanjim ministrom g.
dr. Ninčičem. Že drugič prihaja odlični
českoslov. državnik oficijelno na naša tla.
V januarju t. l. se je udeležil beograjske
konference Male antante. Njegov oseben
stik s predstavitelji našega političnega
življenja in zastopniki široke javnosti je
in pridil simpatije, s katerimi ves jugo-
slovanski svet spremlja njegovo odlično
in moštvo delo, ki je prineslo Češko-
slovaški toliko uspeha. G. dr. Beneš je
mlajši svojega velikega učitelja g. prezi-
denta Masaryka najpopolnejši oče v
Jugoslaviji. Politična načela, ki jih on
vselej jasno in diplomatično umetnostjo in
z globoko vestnostjo, začelja tudi pri
nas gibanju duhova. Praktično to pomeni:
Českoslovaška zunanja politika vpliva
bolj in bolj na našo državo. Med prejšnjo
Srbijo in českoslovaškimi političnimi živ-
ljenjem ni bilo ožjih vezi in stikov. Te
vezi in stike je prineslo ujedinjenje Sr-
bije z ostalimi jugoslov. deželami. Da-
nes ni resnega in mislečega človeka v
Jugoslaviji, ki ne bi vedel, čemu nam je
Českoslovaška najbližja in najozlja za-
veznica. Naše zavezništvo sloni na na-
ravni položaj obeh držav, na neraz-
družljivi interesni skupnosti, ki je na-
stala v vojni in na mirovni konferenci.
Sloni pa tudi na mirovni orientaciji o-
beh narodov, na tradiciji zblizovanja in
na veri v bodočnost obeh slovanskih dr-
žav. Metode, ki vodijo Masaryka in Be-
neša v zunanji politiki, so v skladu z du-
hom českoslovaškega narodnega življe-
nja, saj sta oba državnik le eksponenta
čsl. demokracije, predstavitelja vseh ti-
tih sil, ki dajejo čsl. narodnemu, politič-
nemu, kulturnemu in gospodarskemu
življenju obeležje in smer. Za njima sto-
je najzdravejši in najagilnejši ljudske
moči. Odtod tista supremacija, ki jo ima
čsl. politika nad našo, ki se ni prišla v
harmonično soglasje z vsem narodnim
življenjem. Odtod mje blagodejen vpliv
na našo politiko.

Drugičrat tedaj pozdravljamo g. dr.
Beneša na potu čez slovenska tla. To-
krat potuje češkoslov. državnik v Rim,
da sklene z Italijo podobno pogodbo, kot
jo je sklenila naša država. Največji do-
godek na beograjski konferenci je bila
baš pogodba med kraljevino SHS in Ita-
lijo. Takrat je bilo slišati, da ima g. dr.
Beneš mnogo zasluge na tem, da smo li-
kvidirali akuten spor z Italijo. Vemo,
da je do tega moralo priti, kajti oboje-
stranska napetost bi se bila stopnjevala
in zaostrevala do oblik, ki bi bile vsej
Evropi nevarne. Ni sedaj čas za razra-
čunavanje; Evropi je treba miru in
konsolidacije. In da ni bil sporazum z
Italijo ugodnejši za nas, kdo je več kriv
kot naše neurejene notranje razmere? V
zunanji politiki se merijo sile in tu je
imela Italija daleko večji plus. V tre-
nutku likvidacije nismo mogli točno pre-
soditi, kaj dobivamo; preveč smo čutili
izgube.

Sedaj je Českoslovaška na poti, da
sklene z Italijo podoben sporazum. Dr-
žava SHS pa namerava skleniti s Fran-
cijo sličen pakt, kot ga je že sklenila
Českoslovaška. Koliko hrupa so vzbudile
že sklenjene pogodbe; v Berlinu so celo
skovali falzifikat, da bi prepričali svet
o njih imperijalističnem značaju. Toda

Dr. Beneš na potu skozi Maribor.

Nekaj njegovih političnih izjav.

MARIBOR, 13. maja. Včeraj je dospel
semkaj češkoslov. poslanik v Beogradu
g. Jan Šeba, da spremlja g. ministra dr.
Beneša na Bled, Odlični češkoslovaški
državnik je dospel v Maribor danes s
praškimi brzovlakom ob 13.34. Napostaji
so ga pričakovali zastopniki oblasti, med
njimi vladni tajnik dr. Poljanec kot za-
stopnik politične oblasti; dalje so prišli
pozdravit: v imenu Čsl.-jugosl. Lige g.
dr. Pivko, v imenu Sokola g. dr. Toplak
in zastopniki tiska. Iz Beograda je došel
nasproti direktor „Politike“ g. Milosavl-
jević. G. minister dr. Beneš se vozi v
posebnem salonskem vozu. Spremljata
ga soproga in osebn tajnik Fakos. Po
prihodu praškega brzovlaka je g. mini-
ster sprejel poslanika g. Šeba in zastop-
nike lokalnih oblasti, ki so ga pozdravili
in se nekaj minut razgovarjali z njim.
Koj nato je g. minister sprejel v salon-
skem vozu našega urednika in je dal
njemu kakor tudi dvema drugima za-
stopnikom tiska prijazen odgovor na
stavljena vprašanja.

O namenu sestanka z ministrom dr.
Ninčičem na Bledu je g. minister izjavil,
da sestanek nima nikake posebne važ-
nosti; je — kakor dosedajni slični se-
stanki — čisto naraven sestanek mini-
strov dveh zaveznških držav, ki čutita
potrebo, da v osebnem razgovoru pre-
tresaata razna tekoča vprašanja. Sedanji
sestaneček je bil tem potrebnejši, ker dr.

Beneš pravkar potuje v Italijo, k čim
namerava zunanji minister kraljevine
SHS v kratkem potovati v Pariz. Na se-
stanku pride v razgovor zlasti češkoslo-
vaška pogodba z Italijo. Nato je naš u-
rednik vprašal: G. minister, ali bo rezul-
tat francoskih volitev imel pomembnej-
ši vpliv na srednjeevropsko politiko?

G. dr. Beneš je odvrnil, da za nas ni
posebnega pomena, ker mi vodimo
politiko s Francijo, ne pa s to ali ono
njeno skupino.

Na vprašanje, ali je mogoče realno
sodelovanje z Madžarsko v vprašanih
srednjeevropske politike, je odgovoril
g. minister kratko: Nadejam se, da je
mogoče.

Na vprašanje, ali je res, da Rumunija
resignira na sodelovanje s Českoslovaš-
ko in kraljevino SHS, je g. minister od-
vrnil, da so vesti brez podlage in da ni
in ne bo potrebe, da bi se uresničile.

Nato so se zastopniki mariborskega
tiska poslovili od odličnega predstave-
lja zaveznške države, ki so ga imeli čast
spoznati osebno že v januarju t. l. G. dr.
Beneš se je nato razgovarjal še z gg. dr.
Pivkom in dr. Toplakom, kmalu nato pa
se je odpeljal proti Ljubljani. Z njim
je odpotoval tudi g. poslanik Jan Šeba
in direktor beograjske „Politike“ gosp.
Milosavljević, ki bo na Bledu zastopal
beograjski tisk.

Pred imenovanjem volilne vlade.

Opozicija razširja najfantastičnejše kombinacije. — Jutri v sredo odločen dan.

BEOGRAD, 13. majnika. (Izv.) Vče-
raj so bile razširjene vesti, da je pričako-
vati v nadaljnjem razvoju krize veliko
presenečenje. To presenečenje obstoja
navodno v tem, da bo kralj poveril man-
dat za sestavo vlade neki izvenpolitični
osebnosti. Ta naj bi s sedanjimi parla-
mentarnimi strankami sestavila poslovno
vlado, ker kralj na vsak način želi omo-
gočiti nadaljno parlamentarno delo. Nek
beograjski list celo doznava, da je ta o-
sebnost naš berlinski poslanik Balugdžić,
ki pride v ta namen že v prihodnjih dneh
v Beograd. Z druge strani pa se naglaša,
da prihod g. Balugdžića ni v zvezi z re-
šitvijo krize, ki bo rešena po parlamen-
tarnih običajih, temveč gre za važna re-
paracijska vprašanja. Druga verzija na-
glaša, da bo sestavljena uradniška vlada
z Dragomirrom Jovanovićem na čelu. Ta
vlada naj bi tudi izvedla volitve. (Seve-
da je treba vse te vesti sprejeti z vsi

rezervo, ker so plod politične napetosti,
ki vlada v beograjskih, zlasti opozicijo-
nalnih krogih. Op. ur.)

BEOGRAD, 13. maja. Ob 12. uri je
bil sprejet v avdienco minister g. Pri-
bičević. Ostal je pri kralju do 1. ure. V
listih, ki stoji blizu vlad, se povdaria, da
krona danes ne bo storila sklepa glede
volilne vlade, ker se v torek ali na 13.
dan v mesecu po stari tradiciji ne delajo
nikake odločitve (?). Za jutri se pričaku-
je povabilo g. Pašića v avdienco. Vesti
o koncentracijski vladi z dr. Korošcem
na čelu nihče ne jemlje resno. Tudi vesti
o Balugdžićevi misli za sestavo vlade
ter vesti o izvenparlamentarni vladi, ki
bi imela nalogo izvesti volitve in po vo-
litvah zopet prepustiti državne posle pa-
lamentarni vladi, se sprejemajo z vsi re-
zervo. Šefi opozicije in glavni odbor Da-
vidovičeve skupine so imeli danes v pa-
lamentu konference.

pogodbe so vendar naperjene proti im-
perijalizmu! In res so njih ost prvi ob-
čutili velenemški imperijalisti in pa pri-
staši starih sistemov na Madžarskem in
drugod. Sporazum manjših držav z vele-
silami je naravna pravica malih, da se
zaščitijo proti velikim. Sporazumi te vr-
ste so strogo defenzivni in nimajo dru-
gega cilja kot: mir, sporazumno delo in
gospodarski razvoj. Tako je označil g.
dr. Beneš sporazum z Italijo in to velja
o celotnem sistemu pogodb, ki naj za-
ščitijo sedanj status quo v srednji Ev-
ropi: nič več, nič manj. Ako bi ne bilo re-
alne potrebe, bi tudi pogodb ne bilo. Če
bi se narodi solnčili v blagodejnem pri-
jateljstvu in miroljubju, bi noben dr-
žavnik ne sklepal naknadnih pogodb o
prijateljstvu, miru in vzajemni politični
podpori.

Sestanek g. dr. Beneša z g. dr. Ninči-
čem znači nadaljevanje januarskih po-
svetovanj v Beogradu. Ni nič senzacijsko

nalnega, saj tudi ni bila beograjska kon-
ferenca in poletna konferenca v Pragi
prav tako ne bo. Je zgolj sestanek dveh
državnikov, ki se zavedata, da so pri na-
daljevanju skupne politike potrebni tu-
di osebni stiki. In osebni razgovori so zo-
pet le logično nadaljevanje tega, kar je
bilo že zdavnaj sprejeto kot načelo in
program. Realna politika sloni na iz-
vestnih načelih in interesih. Tako je bilo
zmeraj in tako bo tudi ostalo. Demokra-
tični državniki pa se razlikujejo od sta-
rih v tem, da se naslanjajo na mišljenje
in potrebe najširših ljudskih slojev in da
so v svojih zasnovah iskreni. G. dr. Be-
neš se je dovolj legitimiral kot nasprot-
nik tajne diplomacije in kot državnik
strogo demokratičnega duha. Zategadelj
njegovi politiki zaupamo in zato smo u-
verjeni, da njegovi sestanki pomenijo
konsekventno utrjevanje tega, s čemer
je nerazdružljivo spojen obstoj in na-
predek Českoslovaške in Jugoslavije.

TRGOVINSKA POGAJANJA Z MAD- ŽARSKO.

Šef madžarske delegacije prizna tri-
anonsko pogodbo. — Volitev sekcij.

BEOGRAD, 13. majnika. (Izv.) Pred-
včerajšnjim je dospel v Beograd mad-
žarska delegacija in svrhu trgovinskih
pogajanj z našo državo. Tekom včeraj-
šnjega dne so se člani madžarske dele-
gacije seznanili s člani naše delegacije
ter z raznimi vladnimi krogi. Ob 6. uri
zvečer je sprejel madžarsko delegacijo,
katero vodi dr. Vodianer, min. predsed-
nik Pašić. Pogajanja so pričela oficijel-
no danes dopoldne ob 10. uri. Na današ-
nji seji so se določile posamezne sekcije,
ki bodo obdelale in pripravile podrobn
materijal.

BEOGRAD, 13. maja. Danes ob 10. uri
dop. se je vršila otvoritvena seja jugo-
slovensko-madžarske delegacije v veliki
dvorani zunanjega ministrstva. Predsed-
nik jugoslov. delegacije, minister in
vseučil. profesor dr. Perić je otvoril sejo
z nagovorom, na kateri je odgovoril šef
madžarske delegacije Vodianer de Mo-
glot, ki je izrekel zahvalo za pozdrav in
je povdarjal, da je pooblaščen od mad-
žarske vlade izjaviti, da je njegova via-
da pripravljena, v polnem obsegu izpol-
niti vse obveze, izvirajoče iz trianonske
pogodbe. Po pozdravnih govorih se je
izvršila izvolitev sekcij: finančne, juri-
dične, železniško-tehniške, komisija za
vodno pravo, za potne listine, za davčne
ter za poštno-brzojavne zadeve. S tem
je bil dnevni red današnje seje izčrpan.

PRED DEMISIJO POINCAREJEVE VLADE.

Radikalni socialist Herriot bodoči
premier.

PARIZ, 13. maja. »Agence Havase«
poroča, da so zbornične volitve pokazale
izključno demokratsko orientacijo. Zma-
ga socialistični radikalov in socialistov
je posledica volilnega modusa, ki podpi-
ra koalicijo levih strank. Povdariti je,
da se volilci, razmišljajoč o notranji po-
litiki, niso ozirali na zunanjo politiko
Poincareja. Omeniti je treba, da so vsi
ministri Poincarejevega kabineta zopet
izvoljeni.

PARIZ, 13. maja. Listi poročajo, da
se bo današnji ministrski svet bavil s
položajem, ki je nastal po volitvah. Poin-
care bo izročil demisijo celokupnega ka-
bineta, vendar bo vlada opravljala posle
še do 1. junija, dokler se ne sestane nova
zbornica. Poincare se bo izogibal inicija-
tivi glede notranje ali zunanje politike.

PARIZ, 13. maja. Listi poročajo, da
se bo predsednik republike držal smer-
nic, ki so mu predpisane po konstituciji.
Poveril bo sestavo novega kabineta
Herriotu, voditelju radikalno-socialistič-
ne stranke.

LONDON, 12. maja. Reuterjev biro
je doznal, da se vsled Poincarejevega
poraza sestanek z Macdonaldom najver-
ne bo vrši.

Tečaj francoskega franka.

CURIH, 12. maja. Kurz franka, ki
ga je razglasila švicarska zveza bank,
znaša 32.50—32.55 točk.

BORZA.

CURIH, 13. maja. (Izv.) Predborza.
Pariz 31.10, Beograd 6.975, London
24.62, Praga 16.55, Milan 24.95, New-
York 564, Dunaj 0.007940.

ZAGREB, 13. maja. Sklepni tečaji.
Pariz 438—443, Svica 1434—1444, Lon-
don 352.50—355.50, Dunaj 0.1133 do
0.1153, Praga 237.10—240.10, Milan
357.75—360.75, New-York 80.60—81.60.

Politične vesti.

* **Ogromen demokratski zbor** se je vrtil v nedeljo v Suhempolju v virovitiški županiji. Nad 4000 ljudi se je zbralo iz cele velike županije. Že na celnem potu od Beograda do Suhempolja so odposlance Samostalne demokratske stranke pozdravljale množice naroda. Na shodu so govorili minister dr. Grisogono, državni podtajnik Vilder in vseučilišni profesor Živanović. Zborovalci so se soglasno izrekli za politiko g. Pribičevića. Radičevići, ki so v tem okraju zelo močni, so najprej imeli namen zbor razbiti. Klicali so iz Zagreba svoje govornike, ki jim je pa bilo grozdje prekislilo. Zato so se Radičevići poskrili v razne gostilne in tam škripali z zobmi in preklinjali. Ko so se demokratski delegati zvečer vračali na kolodvor, so njih dvojico, ki sta nekoliko zaostala, iz zasede napadli razdivjani Radičevići ter jih ranili z noži. Napadalec so izročeni sodišču. Tako izgleda radičevska »mirotvornost« v praksi. Značilno je, da je virovitiška županija volilni okraj Davidovičevega dr. Ribarja, ki seveda niti oddaleč več ne more misliti na izvolitev.

* **Za politiko g. Pribičevića** so se izrekle vse organizacije demokratske stranke v Bosni in Hercegovini. Davidovičevići so že parkrat poskušali v Sarajevu sklicati sestanek, pa jim ni uspelo.

* **Pogoji in predpogoji.** Ko je Marko Trifković kot mandatarni krone sondiral pri strankah radi sestave koncentracijske vlade, je stavil jasne pogoje: v vlado naj gredo vse stranke, ki prekinajo zveze z Radićem in ki so za precizno in striktno izvedbo Vidovdanske ustave. Opozicija pa je na to stala po g. Davidoviču svoje »predpogoje«, ki so zelo nejasni: 1. v vlado ne sme nobena skupina, ki je proti iskrenemu in realnemu sporazumu med Srbi, Hrvati in Slovenci, in 2. pred sodišče naj se postavijo vse osebe katerekoli stranke, katere je javno mnenje obtožilo, da so vršili ali podpirali korupcijo v državi. Ako govori opozicija o sporazumu, mora predvsem povedati, kakšen naj bo sporazum: ali se naj da Radiću hrvatska republika in slovenskim klerikalcem avtonomija? — Istotako nejasen je drugi predpogoj: zakaj opozicija ne navede naravnost imen? Morda zato, ker bi morala dati pred sodišče tudi Korošca, Spaha in Radića, ki so lani z Markovim protokolom podprli samoradikalno vlado in s tem njen koruptni sistem?

* **Slab začetek.** Dr. Voja Veljković, odlični član Davidovičeve skupine, je za nedeljo sklical v Šabcu javno zborovanje — kot pričetek volilne kampanje. Doživel pa je velik neuspeh. Volilci mu sploh govoriti niso pustili. Hotel, kjer je stanoval g. Veljković, so morali stražiti žandarji. Vkljub temu pa so se vršile bučne demonstracije. Volilna kampanja Davidovičevcev torej ni počela pod najlepšo zvezdo.

* **Kdaj bi se moglo govoriti o koncentraciji?** Pod tem naslovom razpravlja g. Pribičević v »Reči« o vprašanju koncentracije. Pravi med drugim, da ni nikogar, tudi ne v radikalno-demokratskem nacionalnem bloku, ki bi bil načelno proti koncentraciji. Toda nemogoče je stopiti v koncentracijo s komurkoli, ki tudi še danes po zadnjem radičevskem manifestu vzdržuje z Radićem zveze. Vlada koncentracijskega bloka bi moral imeti enotno politiko, voditi bi jo morala ena ideja, ako naj nosi plodne rezultate za narod in državo. Danes pa stojita nacionalni in opozicijski blok na diametralno nasprotnih stališčih glede politike, katero treba voditi v naši državi. Zato je g. Pribičević mnenja, da ni dovolj, da se skupine opozicijskega bloka odrečejo zvez z Radićem, kar bi bil moral iz lastne inicijative storiti takoj potem, ko je izšel zadnji Radičev proglas. To bi bil v žargonu blokašev samo predpogoj. Pogoj za koncentracijo pa more biti samo ta, da se koncentracija najde na enotni politični liniji, se opredeli za eno stalno in nedvoumno politiko, tako ga postane celemu narodu jasno, zakaj je koncentracija ustvarjena. Opozicijski blok pa med tem še vedno stoji na stališču plemenskega sporazumevanja, političnih pogajanj, kar mora brezpogojno voditi do revizije narodnega in državnega edinstva. To stališče

ne more voditi do kompromisa. Ena izmed obeh politik se mora ukloniti drugi, šele potem je možna koncentracija. Ne gre nam — pravi Pribičević — za osebni ali strankarski triumf, ampak za idejo, za načelo in za politiko. Ločili smo se od dozdajšnjih prijateljev zato, da zmaga ta ideja in to načelo, ne pa iz osebnih ali partizanskih razlogov. Ideja in načela morajo zmagati nad osebnimi in strankarskimi trzavicami. Zato smo proti koncentraciji, ki bi ne značila zmage ideje narodnega in državnega edinstva v naši politiki.

* **Francoske volitve.** Še le tekom večerajšnjega popoldneva doleže številke o izidu parlamentarnih volitev v Franciji so podale jasnejšo sliko: nacionalni blok g. Poincarreja je doživel občuten poraz, ojačile so se levičarske opozicijske skupine. Vlada kriza je neizogibna in na vidiku. V vsi Evropi so francoske volitve izzvale globok utis in nemški ter Nemcem prijazni listi že pišejo o preorientaciji Francije v reparacijski politiki. To pa še ni gotova stvar.

* **Meščanska vojna v Albaniji.** Po vestih iz Tirane je v Albaniji pričela med severom in jugom meščanska vojna. 20 km od Tirane je prišlo do bojev med vladnimi četami in ustaši. Na obeh straneh je mnogo izgub. Poročajo, da so se vršili boji tudi v okolici Drača.

* **Ebert o dolžnostih Nemčije.** V Kölnu je bil v nedeljo 11. maja svečano otvorjen prvi kolinski sejem. Prisostvovali so predsednik Ebert, državni kancelar Marx in ostali državni pruski ministri. V svojem govoru je izjavil predsednik Ebert, da je Nemčija dolžna, da izvede obnovo škode, ki je nastala v vojni in v sklepanju miru. To je najsigurnejše sredstvo za boljše bodočnost in za rešitev reparacijskega problema.

Izletniški vlak na ko-roški progi.

(Dopis).

Mariborski izletniki ob nedeljah kaj radi obiskujejo divno Pohorje in Dravsko dolino. V večernem vlaku na progi Dravograd—Maribor jih imaš pred seboj in deliš jih lahko v 3 »kategorije«: 1. Hribolazci iz Velike kope, Klopnege vrha, od Sv. Duha ali iz Ruške koč. 2. Družinski izletniki iz Dravske doline. 3. Krokari iz Ruš, Limbuša in Paker. Najboljše volje so vedno le prvi in tretji, dočim se drugi pritožujejo radi prepričlega časa za izlete. In res je za prvo in tretjo »klapa« dobro preskrbljeno tako, da jim ne manjka železniških vlakov (za št. 1. ob 5.10, za št. 3. ob 15.05). Pred 1. 1914 pa je vozil ob nedeljah in praznikih posebni izletniški vlak z značajnimi cenami ob 1/2, uri iz Maribora v Dravograd, vračal se je po 10, uri zvečer. In baš to je bilo ugodno za družine, ki so skupno »izletale« n. pr. v Falo—Jodl—Pušča—Sv. Lovrenc na Pohorju, ali Vuhred—Marenberg—Brezno i. dr. Sedanji vlak 15.05 pride ob 1/2, uri v Vuhred, vrača se pa že ob 1/4, uro, tako, da pride pribelem dnevu v Maribor. To niti za turiste ni ugodno in bi isti raje hodili v večernem hladu iz planin, vlak bi se vrnil v Maribor ob 20.30 uri. Občine dravske doline so vsled tega naslovile tozadevno prošnjo na prometno ministerstvo in direktorijo drž. železnice v Ljubljani, prosoč za vpeljava izletniškega vlaka v novoletni vozni red s 1. junijem. Mariborski izletniki se bodo radevolje priključili tej ideji, ki lahko pripomore dvigniti tujski promet v naši okolici!

VOLILNI IMENIKI

(za občinske in skupščinske volitve) za mesto Maribor so za pristaje Demokratske stranke oziroma člani Pol. in gosp. društev za II. in III. I. in IV. in V. okraj na vpogled v pisarni oblastnega tajništva JDS v Mariboru, Cankarjeva ul. 1, dnevno razen nedelje, med 9. in 12. uro dop. ter 3. in 5. uro pop. Somišljeniki, imeniki so pomanjkljivi, zato naj se vsak prepriča, če je vpisan.

Dnevna kronika.

— **Iz državne diplomatske službe.** Za izrednega poslanika in polномоčnega ministra v Albaniji je imenovan dosedajnji izredni poslanik v Belgiji, dr. Otakar Rybář.

— **Stalno je upokojen** g. dr. Bogomil Vošnjak, polномоčni minister in izredni poslanik na razpoloženju.

— **Smrtna kesa.** V Velikih Laščah je umrl 12. tm. tamošnji notar g. Josip Smodej v 69. letu. Bil je odličan narodnjak in prepričan naprednjak, vendar pa se aktivno ni udeleževal političnega življenja. Blag mu spomin!

— **Omejitev obrata v splošni bolnici v Mariboru.** Na podlagi čl. 1 osnovnih pravil, odobrenih po g. ministru za narodno zdravje, se sprejemajo v tukajšnje bolnice do preklica le oni bolniki, ki se v domači oskrbi ali ambulatorno absolutno ne morejo z uspehom zdraviti. Odpustili se bodo bolniki iz bolnice stopnjema in sicer le oni, ki se morejo brez škode zdraviti doma ali pa ambulatorično po upoštevanju socialnih prilik bolnikov, v kolikor se te morejo dognati. Sprejemali se bodo brez omejitve bolniki z akutnimi in nalezljivimi boleznimi ali pa v kroničnem infekcijskem stanju in se taki bolniki tudi samoumevno ne bodo odpustili iz bolnice. — Vodja splošne bolnice: dr. Dernovšek, sr.

— **Poštni paketi za Zedinjene države.** Ministrstvo pošte in telegrafa nam je poslalo razpis št. 24.014 od 30. apr. 1924, ki slove: Po carinskih predpisih, ki veljajo v Zedinjenih državah ameriških, morajo biti poštni paketi, ki se pošiljajo v te države, sledeče opremljeni: Na paketu samem, pa tudi na vsakem kosu blaga, ki se v tem paketu pošilja, je treba vidno označiti države, v kateri je bilo dotično blago izdelano, na primer »Made in ...« (državo je treba napisati v latinici). Za pošiljatelje, ki pošiljajo v Zedinjene ameriške države večje količine blaga, je najugodnejše, da si nabavijo primerno štampljko. Za vse one pošiljke, ki nimajo takih označb, pobira ameriška carinska oblast še posebno pristojbino in sicer 10 odstot. cenilne vrednosti dotičnega blaga.

— **Jugoslovanski tobak na Češkoslovaškem.** Naša monopolska uprava se pogaja s tobačno režijo v Pragi glede dobave jugoslov. tobaka za Češkoslovaško. Dosedaj dobavljenih 200 ton je češko tobačno režijo zadovoljilo.

— **Krvava nemška svečanost.** V nedeljo dne 11. maja se je vršila v Halleju na Saali velika manifestacija nemških pučistov ob priliki odkritja Moltkejevega spomenika. Manifestacija se je izpremenila v izgrede, ki so krvavo končali. Protiakcija komunistov je izzvala borbe s policijo, v katerih je na obeh straneh padlo 10 mrtvih. Mnogo oseb je ranjenih.

— **Afera z državnim vojnim plenom.** Glavna kontrola se je bavila skozi 3 mesece z afero državnega vojnega plena in je sedaj izročila tožbo proti celi vrsti oseb, ker je na podlagi dokumentov in po priznanju odgovornih oseb potrjeno, da je bilo iz ozemlja južne Srbije nepravilno prodano in izvoženo vojnega plena in materiala za 26.457.999 D.

— **Razprava proti harambaši Jovi Čarugi** in sokrivcem je pričela 12. tm. ob 8. uri zjutraj. Razprava bo trajala najmanj tri tedne. Dnevno bodo izdali po 100 vstopnic za publiko. Nekateri zagrebški listi so poslali na razpravo svoje poročevalce.

— **Ubegla kaznjenska — žandarska kuharica.** Pred enim letom je pobegnila iz zagrebške ženske kaznilnice na Savski cesti neka Ruža Koloničeva, 40 let stara, dekla, rodem iz Drenja, ki je bila obsojena na 20 let težke ječe zaradi zločina dvojnega umora. Vsa poizvedovanja za njo so bila brezuspešna. Te dni so odkrili orožniki v Bogdanovcih v svoji kuharici Ruži ubeglo kaznjenko Koloničevno. Skoro celo leto je bila pri njih kuharica in niti v sanjah se niso nadejali, koga so imeli v hiši. Ona je priznala, da je pobegnila iz kaznilnice in je šla služiti k orožnikom zato, ker je mislila, da bo pri njih najsigurnejša. Predali so jo oblastim.

— **Kaznovanje hišnih posestnikov v Beogradu.** V Beogradu je veliko hišnih posestnikov prijavilo stanovanjskemu uradu, da bodo svoje hiše porušili in po-

zidali nove. Najemniki so se morali zaradi tega izseliti iz teh hiš. Medtem pa se je dognalo, da hiše niso bile porušene, ampak da so njihovi lastniki oddajali stanovanja naprej, seveda proti večji najemnini. Stanovanjski urad je uvedel preiskavo in kaznoval 10 posestnikov s 1000—5000 D globe, kakor je to predvideno v stanovanjskem zakonu.

— **Sredstvo zoper železniške nesreče.** V Sušaku se vrše te dni ob navzočnosti zastopnikov vseh železniških uprav poizkusi z novo iznajdbo. Nek Božič, naš državljani, je izumil nov sistem kočnic, s pomočjo katerega je mogoče ustaviti ob preteči nevarnosti lokomotivo in vse vagone. Poizkusi se vrše na progi Lič—Sušak, ki je radi velikega vzpona in številnih ovinkov v ta namen najprikladnejša. Za Božičev izum se je prvo zainteresiralo naše prometno ministrstvo. Vsi poizkusi v zadnjih dveh letih so dobro uspeli in je pričakovati, da pride sedaj ta izum do splošne uporabe.

— **Slovenski tehniki v Trstu.** V ponedeljek so dospeli v Trst slušatelji tehnične fakultete v Ljubljani. Na kolodvoru so jih sprejeli naši akademiki, člani FS »Balkan«, osebje jugoslovanskega konzulata s konzulom Stepanovičem na čelu ter številni tržaški Jugoslovenci. Značilno je, da pri sprejemu od strani italijanskih oblasti in mestne občine ni bilo nikogar. Trst je jugoslovanske tehnike sprejel nenavadno hladno in prezirljivo. Mesto oficijelnih zastopnikov je bil kolodvor poln policajev in karabintierjev, dočim je bil dujaški tehnikom svoj čas prirejen sijajni sprejem. Tehniki ostanejo v Trstu štiri dni ter si ogledajo razne tehnične naprave v luki, arzenalu in raznih tovarnah.

— **Izgnan nemški hujskač v duhovniški obleki.** Preko Žombolje je bil te dni izgnan nemški duhovnik Matija Klein v Beli Cerкви. Ta župnik je hujskal povsod, na shodi in v cerkvi, s prižnice in v spovednici nemško prebivalstvo proti državi, dinastiji in je nazival Srbe »divjake«. Izgleda, da mu bodo sledili še drugi taki ptici, ki jih pri nas ne manjka. Vlada namerava podvzeti proti hujskajočim duhovščini v Vojvodini najstrožje mere.

— **Moda prehaja na nohte.** Londonski listi poročajo, da je modni ženski svet upeljal nekam čudno novost: barvanje nohtov z emailovo barvno glazuro najrazličnejših barv. Modne dame bodo tedaj nosile pisane nohte. Kmalu se pride v modo tetoviranje telesa, tedaj pa si bodo naše dame oddahnile v prirodni blaženosti, zakaj tudi damam poldivjih narodov delajo take reči veliko veselje.

— **Dunajski krematorij bo povečan.** Vpepeljevanje mrličev se kljub odporu cerkvenih krogov boljbolj utrjuje. — Poročali smo že o živahnem delovanju praškega krematorija. Kakor javljajo z Dunaja, je tudi tamošnji krematorij tako obložen z delom, da ena poč ne zadoštuje več in nameravajo v bližnjem času zgraditi drugo.

— **Sv. pismo pred sodiščem.** Iz Moskve poročajo: Komunistična zveza mladine, ki je nedavno obsodila Boga, da se mora umakniti z nebeskega prestola, je minule dni obsodila tudi sv. pismo. V prostorih neke tovarne se je vršila sodna razprava na znani sovjetski način. Eden izmed komunistov je bil zagovornik sv. pisma in je citiral njegove nauke, ki so jih drugi smešili in z znanstvenimi dokazi pobijali. Naposled je ljudska porota sklenila, da se sv. pismo obsodi na izgon iz sovjetske Rusije. Ne sme biti v nobeni knjižnici in knjižarni. Izjemo tvorijo študijske knjižnice.

— **Nacionalno gledališče v Rimu.** Po vestih iz Turina je sklenil italijanski ministrski svet zgraditi v Rimu nacionalno gledališče. Gledališče bo zgrajeno v istih dimenzijah in isti obliki kakor pariška opera. Prostora bo v njem za 4000 gledalcev. Gradbeni stroški bodo znašali 30 milijonov lir. Administracijo gledališča bo nadzorovala država.

— **Španci v Maroku.** Španci so prepodili vstaje iz njihovih postojank pri Lidi Messaidu. Sovražniki so zadobili občutne izgube. Na strani Špancev je bilo 70 mrtvih in ranjenih.

— **Srečna Amerika.** Po poročilih iz Washingtona je sklenil ameriški senat znižati dohodniški davek za 25% in tudi vse ostale davke.

Mariborske vesti.

Maribor, 13. maja 1924.

m Smrtna kosa. Včeraj je umrl v Krčevini št. 191 Kolarič Anton, sprevodnik v starosti 64 let.

m Poslovilni večer majorju Armiču. V Zaječar je iz Maribora premeščen major II. art. podof. šole g. Milko Armič, ki je bil v naših narodnih krogih splošno priljubljen in si je z marljivim sodelovanjem v mariborskem Sokolu pridobil za Kolo jahačev izredne zasluge. Danes v torek zvečer mu priredi Kolo poslovilni večer v restavraciji Narodnega doma in želeči je, da se naše narodno občinstvo udeleži večera v čimvečjem številu. Sodeluje sokolski orkester.

m Mesna mesnica zopet otvorena. Od petka naprej je zopet otvorena mesna mesnica na Rotovškem trgu, ki dela mesarjem hudo konkurenco. Meso (govedino) prodaja po znatno nižji ceni 18—21 D, dočim stane pri drugih mesarjih še vedno 27—29 D. Teletina je po 22—22,50 D, pri drugih mesarjih pa po 30 D in še več. Na občinstvu samem je sedaj ležeče, da pomaga pobijati draginjo. Če bodo mesarji uvideli, da dragega mesa ne morejo več prodati, bodo primorani slediti cenam mesne mesnice. — Čudno pa je eno! Od petka že posluje zopet mesnica, toda gospodom na magistratu se ni zdelo potrebno, obvestiti o tem tukaj, časopisje, razen lajžurnala g. župana. To ignoriranje časopisja s strani magistrata gospode se je že tudi v občinskih sejah ožigosalo, toda brezuspešno. Gospodje so menda prepričani, da zadoštuje, če dajo po mestu nabiti par svinčnikov napisanih »razglasov«, ki so poleg tega sestavljeni še v taki spakodranščini, da res delajo magistratu vso »čast«. Pa če je vami prav, je nam tudi!

m Tedenski izkaz o nalezljivih boleznih v mestnem okoliščju mariborskem od 4. do 10. maja. Škrlatinka, ostali 4. Trebušni tifus; ostali 1. Griža; nova 2. Crisipel; ostali 3, ozdravel 1, ostanejo 2.

m Hugo Hugo, najpopularnejši hrvaški komikar, od 16. maja naprej v klub-haru. 1771

m Nevarna tatca pod ključem. Dne 5. tm. je bila aretirana vdova Marija Korosec iz Krčevine pri Ptuj, ker je neki Mariji Lešnik pri Sv. Miklavžu, kjer je bila uslužbena, pred 2 letoma ukradla najrazličnejše predmete. Ko so jo zaprli, so ugotovili, da jo zasleduje tudi orožniška postaja v Ormožu, ker je dne 26. aprila tl. ukradla Francu Voglarju, posestniku v Ključarevcih, različne stvari v vrednosti 6485 Din. Istodobno jo zasledujejo še od drugih strani. V Begunjah je skupno z nekim moškim ukradla iz zaprie sobe ženske kaznilnice 400 kokošjih jajc, 3 jerebase, 2 para čevljev in drugo. Razventega ima na vesti več tatvin kokoši, tako v Doslovcah, kjer je ukradla posestniku Prešernu 2 kokoši, in v Smokučah, kjer je ukradla kokoši pri Franciški Šarš in krompir pri posestniku Jalenu iz Rodina. Sumi se jo, da je dne 13. aprila 1924 iz farne cerkve v Slivnici ukradla 2 in pol metra dolgo in 1 m široko preprogo, vredno 500 Din. Nevarno tatco so izročili sodišču.

m Aretacija na podstrešju. Neka Matilda H., breposelna, samska služkinja, je bila 12. t. m. ob 12. uri 20 aretirana. Pod mostom št. 12, ko je na podstrešju prenočevala z nekim moškim. Osumljena je prostitucije in vlačugarstva. Razventega ima na vesti več tatvin.

m Meseca aprila 1924 podeljene obrtne pravice v Mariboru. Ernest Samobor, trgovina z mešanim blagom, Stritarjeva ul. 5; Lidija Videmšek, izdelovanje otroških igračk, Trubarjeva ul. 2; Margareta Vičič, trgovina s sadjem itd., Glavni kolodvor; Ivan Sluga, trgovina s starim železom, kostmi itd., Tržaška c. 5; Slav. ameriška petrolejska družba, trgovina z min. olji, Slovenska ul. 2; Ljudmila Čepel, branjarja, Ob železnici 8; Marija Lah, trgovina s sadjem itd., Glavni trg; Franc Serce, mizar, Vetrinjska ul. 8; Ivan Veber, mesar, Glavni trg; Anton Divjak, čevljar, Pobrežka c. 11; Josip Copetti, trgovina s premogom, drvami, starim železom in kovinami; Anton Leskonšek, sejmarstvo, Vetrinjska ul. 5; Marija Kodrič, trgovina s sadjem, itd., Glavni trg; Stefan. Kolar, šivilja, Gregorčičeva ul. 18; Mihael Lorgar, pek, Betnavska ul. 26; Roman Pelikan, trgo-

vina z avtomobili itd., Aleksandrova cesta 19; Avgust Stojšek, trgovina z avtomobili itd., Aleksandrova c. 19.

m V mesecu aprilu izbrisane obrtne pravice v Mariboru. Tvrda Lininger in drug, agentura in komis. trgovina, Zrinjski trg 8; Franjo Herman, sejmarstvo, Koroška c. 68; Marija Križnik, sejmarstvo, Frankopanova ul. 48; Franc Budja, čevljar, Betnavska ul. 23; Alojzij Viher, trg. z mešanim blagom, Stritarjeva ul. 5; Tvrda Matkovič in Carič, trg. z dalmatinskim vinom in žganjem, Vetrinjska ul. 9; Ivan Kramberger, mesar, Aleksandrova cesta 83; Franc Samuch, sejmarstvo Slovenska ul. 29; Roza Jeres, trgovina z mešanim blagom, Tržaška cesta 56; D. d. Jakob in Valentin, špedicija, Aleksandrova cesta 44; Kamila Stopelnig, modistinja, Kejžerjeva ul. 8; Ana Hrasovec, šivilja, Maistrova ul. 13.

Narodno gledališče.

REPETOIRE:

Torek, 13. maja, »Veseli dan ali Matiček se ženi«, Ab. B. (zadnjič v sezoni).

Sreda, 14. maja zaprto.

Četrtek, 15. maja »Čardaška kneginja, Ab. A.

Petek, 16. maja »Kamela skozi uho šivanke«, Ab. C. Premijera.

Sobota, 7. maja »Čardaška kneginja«, Abon. B.

Najnovejša poročila o prihodu Hudožestvenikov. Gledališka uprava je včeraj zvečer (11. maja) prejela o prihodu Hudožestvenikov najnovejša brzojavna poročila, v katerem se naznanja, da se je prihod Hudožestvenikov v Maribor zopet zavlekel in sicer dospo Hudožestveniki v Maribor šele v torek 27. maja. Red predstav je sledeč: 27. maja: Selo Stepančičevo, 28. maja: Česnjevi vrt, 29. maja: Življenski boj.

»Kamela skozi uho šivanke«. V petek, 16. maja bo premijera duhovite Langerjeve komedije v treh dejanjih »Kamela skozi uho šivanke«. Langer je dosegel s to komedijo sijajen uspeh. V Pragi so vprizorili to delo nad petdesetkrat pri razprodani hiši. Predstavo je posetil tudi predsednik čehoslovaške republike Masaryk.

Film.

Mestni kino. Biscot brez hlač, Biscot kot medij in Biscot kot služkinja, tri veseloigre po 2 čina, se predvajajo v torek, sredo in četrtek.

JDS.

V Lembergu se je vršil v nedeljo 11. tm. popoldne javni shod JDS v gostilni g. Lovrenčaka. Zbora se je udeležilo veliko ljudstva, med njim mnogo naprednjakov iz Kostivnice. G. Vidgaj iz Rog. Slatine je v encurnem govoru raztolmačil delo stranke in razkrinjal hibernično klerikalne stranke ter Radičevece. Soglasno so bile sprejete resolucije, v katerih se zahteva: 1. da pripadejo zdravilišča, med njimi Rog. Slatina, mariborski oblasti kot njena last; 2. da se pri pogajanjih z Italijo ne pristane na uvoz italijanskih vin, ker bito pomenilo gospodarsko uničenje naših vinogradnikov; 4. se protestira proti tem, da bi kmetje-vinogradniki od točenja svojih vin pod vejo morali plačevati enake takse kakor gostilničarji. — Vinotoč pod vejo ni nikaka obrt.

V Šmarjah pri Rimskih Toplicah je bil v nedeljo 11. tm. v Pušnikovi gostilni javen shod, proti kateremu je že več dni poprej z veliko vneto agitiral tamonjski župnik. Nabralo se je toliko ljudi, da je bila natlačena velika gostilniška soba z vežo vred. Shod je vodil g. Kapla, nakar je g. Tavzes kot delegat iz centrale orisal naše politične prilike in pokazal nedoslednost in škodljivost klerikalne politike. Poudarjal je potrebo združitve vseh, ki čutijo nacionalno, pod okriljem demokratske stranke. Za njim se je oglasil klerikalec g. Deželak, ki ga je poslal s par trabanti na shod g. župnik. Sam se namreč ni upal priti, marveč je le nervozno hodil od cerkve do Pušnika in zopet nazaj. Vse, kar je imel g. Deželak spisanega na par listih, je osmešilo njega samega, ko pa mu je

spod Tavzes zavračal točko za točko, se je polastila navzočih veselost, klerikalni možje pa so povešali glave. Ker je gospod Deželak zatrjeval, da je v dvorani več klerikalcev kakor demokratov, je pozval zborovalce g. predsednik, naj ti, ki so za demokrate dvignejo roke. Temu pozivu so se odzvali skoraj vsi, tako, da je klerikalno malo omizje kar zastrmelo. H koncu je g. Tavzes pozval Deželaka naj pri poročanju v klerikalne liste bo toliko pošten in poda resnično poročilo o shodu. Priznati bo namreč moral, da je pokazal ta shod lep napredek v demokratskem gibanju.

Kultura in umetnost

x O Kantovi etiki je predaval snoči v »Ljudski univerzi« g. prof. I. Fava. Predavanje je spadalo v okvir Kantove proslave in je izpopolnilo sliko, ki so jo slušatelji dobili na Kantovem večeru pred enim tednom. Žal da predavatelj ni vsaj v najširših obrisih orisal razvoja etičnih pojmov pred Kantom, da bi na ta način dobili Kantovi etični nazori, ki v marsičem utirajo nova pota, jačji povdarek in jasnejše poteze. Predavatelj je obljubil, da bo to storil ob drugi priliki; napovedal je tudi posebno predavanje o Kantovi verski filozofiji. Sicer je bilo snočnje predavanje prav zanimivo in tudi dokaj pregledno; snov je že sama na sebi težka in bolj zapredena kot bi bilo soditi, če pomislimo, da je etika nerazdružljivo združena s praktičnim življenjem. Kant je tudi v »kritiki praktičnega razuma« ostal abstrakten teoretik z vsemi vrtilinami in slabostmi racionalista. G. prof. Fava tedaj ni imel lahkega dela, da je razložil kategorični imperativ in apriorizem, ki tvorita osnovno podlago Kantove etike. Vzglede iz praktičnega življenja so vrgli mnogo luči v Kantove dedukcije. Predavanje je bilo razmeroma prav dobro obiskano. — Prihodnjic predava v »Ljudski univerzi« naš znani literat g. prof. Janko Glasar o romantiki.

x Odmevi Pivkovskih spisov. Graška »Tagespost« je prinesla v nedeljski številki daljši izvleček iz zadnjih dveh Pivkovih knjig: »Jablana med frontama« in »Vulkanka tla«.

x »Nova Evropa«. 14. številka »Nove Evrope«, ki je izšla dne 11. tm., je posvečena mednarodni delavski pomoči in pri naša članke o gladiu v Nemčiji. Na prvem mestu je prispevek dr. A. Paqueta, na drugem razpravljata V. Müntzenberg in E. Fimmen o organizaciji JDP, nato pa sledi članek A. Rehmena o gladiu na svetu in gladiu v Nemčiji. — V nadaljnjem delu lista čitamo službeno podatke o znanosti, knjigah in filmu v Rusiji. V ekonomskem pregledu sledi dr. Belinov prispevek k »Problemu valorizacije v bilancah delniških društev«, v književnem pa L. K. Velinov članek o Amijelu in Prustu. Zvezek zaključujeta recenziji A. Muradbegovičeve »Nojeve ladje«. — »Nova Evropa« se naroča v Zagrebu, Prehradovičev trg 9.

x Novo sredstvo proti vnetju pljuč. — Zdravniški krogi so z veliko pozornostjo sprejeli vest, da je ameriški zdravnik dr. Lloyd Felton z Harvardove univerze izumel novo metodo zdravljenja vnetja pljuč. Uporablja konjski serum in zniža odstotek umrljivosti za 50%.

x Spisi K. Šapka v madžarskem prevodu. — Budimpeštansko založništvo »Atheneum« pripravlja izdajo zbranih spisov češkega pisatelja K. Šapka v madžarskem prevodu.

Sokolstvo.

o Načelstvo Kola jahačev vabi vse svoje člane, da se udeležijo poslovilnega večera svojemu zaslužnemu br. majorju Armiču. Odhodnica je v restavracijskih prostorih Narodnega doma danes v torek ob 20. uri zvečer. Načelstvo Kola prisi tudi druge člane in članice sokolskega društva, da posejijo poslovilni večer. Sodeluje orkester sokolskega društva pod vodstvom br. Šušteršiča. Zdravo! — Načelstvo.

o Sokolsko društvo v Studencih priredi v soboto dne 17. maja ob 20. uri zvečer tolevalno akademijo v prostorih Sokolskega doma v Studencih. Po akademiji prosta zabava in ples. — Predpredstava pri tvrcki A. Ellinger, Kraljeva cesta trg.

Orjuna.

Orjuna Studenci poziva svoje članstvo, da se v obilnem številu udeleži odkritja Malgajevoga spomenika v Guštanju dne 29. tm. Za članstvo v kroju je udeležba obvezna. Prijaviti se je v tajništvo ob navadnih uradnih urah.

Redovna vaja četniške sekcije se vrši v četrtek 15. maja ob pol 20. uri. Zbirališče v Narodnem domu, dvorišče. Zdravo! — Člavar.

Sport.

MO. Na seji 12. tm. je izstopil iz odbora g. Rado Šepce ter je sprejel tajniško mesto g. Evg. Bergant. Naslov se istočasno spreminja na: MO v roke g. Höfer, Maribor, Solska ulica.

Celjske vesti.

Epidemija škrlatice v Celju. Doslej sta politična in mestna oblast in mestni magistrat odredila najstrožje protikupe, da se razširjenje škrlatice iz okolice v mesto kar mogoče zajezi. Kakor čujemo, bo na intervencijo omenjenih oblasti ukinjena tudi majniška pobožnost, ki nudi največ nevarnosti za prenos nalezljivih bolezni. Tudi železniška uprava naj bi gledala strogo na to, da se prevažajo bolniki v strogo ločenih oddelkih, ki se po uporabi desinficirajo.

Objave.

§ Triglavanski starejšine so vabljene na kegljaški večer, ki se vrši v sredo 14. tm. v Narodnem domu, istočasno ob 8. uri odborova seja.

§ Hišni posestniki! Dne 19. maja tl. ob 7. uri zvečer se vrši v mali Götzovi dvorani občni zbor društva hišnih posestnikov za Maribor in okolico. Ker se smejo vdeležiti tega zbora po društvenih pravilih samo člani društva, se opozarja, da vsi hišni posestniki, kateri še niso člani društva, naj se pustijo vpisati, da se pri vstopu k občnemu zboru lahko izkažejo s člansko izkaznico. Vpisovanje se vrši vsak dan od 9. do 12. ure popoldne v društveni pisarni, Gregorčičeva ulica 8.

Gospodarstvo.

g Napake, katere delajo hmeljarji pri obdelovanju hmelja v spomladi. Dasi so bili hmeljarji opetovano opozorjeni na pravilno negovanje hmeljske rastline, vendar se isto ne izvršuje povsod pravilno. Evo: 1. Hmeljarji sadé sadeže v neposredno bližino klina, oziroma kola, ko se vendar pravilo glasi, da mora ta oddaljenost meriti najmanj 30 cm ali dolgot moškega čevlja; 2. Hmeljarji napeljujejo in privezujejo poljubno število panog h kolu, oziroma žici. Pravilo se glasi: Priveznj in napeljuje od slabotnih poganjkov le po enega, od krepkejših po dva in od krepkih po tri. Po štirje poganjki se puste le oni rastlini, katera rase na sami črni zemlji. 3. Lega hmeljskih poganjkov od korenike na drog mora biti vodoravna in ne poševna. Žalec, 25. V. 1924. — Anton Petriček.

g Meja. Primili smo broj 8. poljoprivredno-industrijsko-trgov. lista »Meja« sa slijedećim sadržajem: A. Hribar: Agrarno-seljački savez. — Prof. inž. Stj. Jurić — A. F. Jacobson: Danska poljoprivreda. — Ivan Mrmolja: Za urednog gospodarstva. — Josip Lokmer: Stanje usjeva i naša agrarna statistika. — Agrarins: Za unapređenje našeg stočarstva. — Ilija Bošnjak: Težačka hemija. — A. Hribar: Agrarna reforma. — Bilješke. — Razne vijesti. — Književnost.

g Prodaja potrebščin za električno razsvetljivo. Glavna carinarnica v Ljubljani bo prodala dne 15. maja t. l. ob 10. dop. v svojem magacinu »A« potrebščine za električno razsvetljavo. Predmetni glas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

g Debava ovsa. Pri intendanturi dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo sklenila dne 19. maja t. l. direktna pogodba za dobavo 210.000 kg ovsa. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani infarcantov na vpogled.

Za posetnike veleselja v Padovi. Generalna direkcija državnih železnic SHS je dovolila za posetnike VI. vzorčnega veleselja v Padovi, ki se bo vršil od 5. do 19. junija t. l. sledeče olajšave: 1. Za posetnike veleselja je dovoljen 50% popust pri cenah na vozne listke, brez prekinitve, tako pri vožnji tja, kakor tudi obratno, proti predpisani legitimaciji t. j. pri odhodu je kupiti celo karto, ki velja potem tudi za povratek, ako ima imetnik potrdilo na legitimaciji. 2. Za razstavne predmete je dovoljen 50% popust na normalni tarifi pod pogoji, ki jih predvideva tarifa. Te olajšave veljajo za posetnike veleselja od 1. do 30. junija, a za blago in razstavljalce od 6. maja do 10. julija in sicer tako za potniške in mešane, kakor tudi za vse brzovlake razen za Simplon Orient Eks-

pres. Italijanske državne železnice so dovolile, da se izdajajo o priliki veleselja v Padovi na tranzitnih postajah na mednarodnih mejah in agencijah v inozemstvu vozne karte za Padovo in nazaj z veljavnostjo 30 dni s 50% popustom normalne tarife.

Razno.

r Mednarodne kategorije. Zagrebška »Riječ« poroča sledeči kuriozum: V nekem službenem razgovoru je rekel uradnik stranki, ki pripada blekaškemu taboru, malo familijarno:

— Kako, bre, ne razumijem?

— Odkada smo mi »bre«? — se je ljutila užaljena stranka.

— Pa nije to ništa, to znači koliko i »brate« — se je dobrodušno opravičeval uradnik.

— Kakvi »brate«, se je razhudil blekaš. — nema tu nikakvih »brate«, mi Hrvati i Srbi smo medjunarodne kategorije...

r Nova glasba v boljševiški Rusiji. Ruski konzervatoriji so pričeli na glasbenem polju s čudnimi reformami, od katerih je najzanimivejša — orkester brez dirigenta. Teoretiki trdijo, da bo orkester brez dirigenta mnogo doprinesel k razvoju glasbene umetnosti. Sile, ki se bodo uprabiljale v orkestru, bodo dobile priliko, da se neizgovorno razvijajo, ker bo vsak svirač v gotovem pogledu tudi mehak dirigent. Z drugimi besedami: vsi člani orkestra dirigirajo. V

tej zvezi je treba tudi omeniti, da pridejo vsi instrumenti do enake veljave: prva violina kakor tudi trikot. O uspehih teh eksperimentov še ni mogoče izreči nobene sodbe, ker je treba počakati na javne prireditve, ki se bodo vršile v najkrajšem času v Moskvi. Razventega so Rusi tudi poskušali, da najdejo harmonijo novih zvokov: lokomotiv, topov, mitraljez in drugih sličnih instrumentov. Prvi poskus, ki se je v tem pogledu vršil v Moskvi, ni dal nobenega rezultata, ker so nekateri zvoki zatajili svojo intonacijo. Najnovejša vest iz muzikaličnega sveta v Rusiji je ta, da je bil izvoljen poseben odbor, ki bo podvzel naučno potovanje proti severnemu tečaju, da prouči harmoniko polarnih krajev. Iz ledenih krajev pričakujejo nov glasbeni čudež.

D. S. Merežkovski:

Julijan Odpadnik. (Dolje.) (104)

Bil je tih večer. Veslariji, aleksandrijski sužnji z obritimi glavami, so enolično dvigali in spuščali dolga gibčna vesla in peli otožno pesem. Solnce je tonilo za oblake.

Anatol je gledal valove in se spominjal Eshilovih besed o »večno nasmehljani morju«. Izza ničurnosti, prahu in vročine antiohijskih ulic, po smrdljivem dihu druhali in dimu prazničnih lampijonov mi je dobro del morsk vzduh; globoko ga je vdihaval in ponavljal:

— Večno nasmehljano morje, sprejmi in očisti mojo dušo!

Kalimnos, Amorgos, Astipaleja, Thera — drug za drugim so se otoki pojavljali pred njim, zdaj vstajajo nad morjem, zdaj izginjajo na gladini; bili so podobni prividom. Včasih se mu je videlo, kakor da bi sestre Okeanide plesale okoli obzorja svoj večni ples. Anatolu se je zdelo, da tukaj še vedno vladajo Odissejevi časi.

Sopotnika nista motila njegovih molčečih sanjarij. Vsek je bil zatopljen v svoje delo. Ammijan je urejal zapiske o perzijski vojni in o življenju cesarja Julijana; zvečer pa je čital za odmor slovit spis krščanskega učitelja Kle-

menta Aleksandrijskega »Stromata« ali »Pisana preproga«.

Arsinoja je lepila iz voska majčkene kipce: osnutke za večje delo iz marmora.

Bilo je nago telo olimpskega boga; obraz je izražal veliko, nadzemsko žalost. Anatol jo je hotel vprašati, kdo je to: Dioniz ali Kristus?, a se je bil premislil in je molčal.

Arsinoja je že zdavnaj slekla meniška oblačila. Pobožni ljudje so se je prezirljivo ogibali, češ, da je odpadnica. Slavno ime njenih prednikov in spomin na obilne darove, ki je z njimi nekoč počastila mnoge krščanske samostane, sta jo varovala pred preganjanjem. Od nekdanjega bogastva ji je ostalo nekaj malega, a vendar toliko, da je zadostovalo za neskrbno življenje.

Na obrežju Napoljskega zaliva, blizu bajskega kopaljšča je imela malo posestvece z ono isto vilo, ki je v nji Mirha preživela zadnje dni svojega življenja. Tu so si Arsinoja, Anatol in Marcellin hoteli po burnih letih svojega življenja odpočiti v vaški tišini in v službi Muz.

Bivša redovnica je nosila skoraj enako obleko kot za nekdanjih let, ko še ni mislila na samostan; preproste gube peplosa so ji zopet dajale podobo staroatenske devotke. To pot pa je oblačilo bil temne barve; blede zlato njenih kodrov se je komaj videlo izpod črne tančice, ki jo je nosila čez glavo. V njenih

motnočrni, nikdar nasmehljanih očeh je ležal strog, skoraj surov pokoj. Le do ramen razgaljene roke so se belile izmed peplosovih gub, kadar je umetnica nemirno, dejal bi, srčito mesila in drobila vosek. V teh belih, skoraj zlih rokah je Anatol občutil veliko smelost in moč. Ob tistem večeru je ladija plula mimo majhnega otoka.

Nihče ni vedel njegovega imena; iz daljave je bil podoban goli pečini. Da bi se bila izognila morskemu grabenu, je ladija plula tik otokovega obrežja. Blizu čeri je morje bilo tako prozorno, da si lahko razločil srebrnobeli pesek s črnimi grmčji mahu.

Za temnimi skalami so vstajali tih, zeleni travniki. Ondi so se pasle koze in ovce. Sredi rtiča je rasla platana. Anatol je opazil na mahovitih koreninah fantka in deklico, brčkone otroka revnih pastirjev. V cipresnem gaju, ki je stal za njunim hrbtom, se je belil marmorni Pan z deveterostroko piščalko.

Anatol se je obrnil k Arsinoji in ji pokazal z roko pokojni kotiček Helade. A glej, zamrle so mu besede na ustih: umetnica je strmela nepremično in čudno veselo v majhen kip, ki ga je bila izgnatla iz voska. Bila je dvoumna, zapečljiva podoba s prekrasnim olimpskim telesom in z nezemeljsko otožnostjo na obrazu.

Anatolovo srce se je krčevito stisnilo. Nagloma, skoraj zlobno jo je vprašal:

— Kdo je to?

Počasi, kakor da jo utruja, je dvignila oči — »take oči utegnejo imeti Sibile« — se je spomnil.

— Ali upaš, Arsinoja, — je nadaljeval, — da te bodo ljudje umeli?

— Mar ni vseeno? — je ponovila tiho, smehljajoč se žalostno.

Nekaj trenutkov je molčala, nato pa je pristavila še tišje, kakor da govori zase:

— Po svoji moči in slavi mora biti neizprosna in grozota kakor Mitra-Dioniz in usmiljen in krotek kakor Jezus Galilejec...

— Kaj praviš? Ali je mogoče oboje združiti?

Solnce se je nižalo bolj in bolj. Pod njim je na robu neba ležal velik oblak. Zadnji žarki so otožno in nežno poljubljali otok. Zdajci sta fant in deklica stopila k Panovemu žrtveniku, da položita večerno žrtev.

— Kaj meniš, Arsinoja? — je vprašal Anatol — ali se bodo neznani bratje zopet oprileli prekinjenih niti našega življenja in krenili dalje za njimi? Misliš, da ne bo vsega poroknila barbar-ska temina, ki pada na Rim in Helado? O, ko bi res bilo tako, ko bi mogli vedeti, da bodočnost...

(Konec prihodnjič.)

Mala oznanila.

Pohištvo

Iskanja izdelkov za spalne in je-
dilne sobe najceneje v zalogi
Sercer in drug. Maribor,
Vetrinjska ulica št. 2. 106

IVAN LEGAT, I. specialna
popravljalnica za pisalne,
računske, kopirne stroje
ter druge pisarniške stroje.
Najboljši barvni traki ter ogle
papir itd. Čuvajte Vaše pisal-
ne stroje ter obrnite se samo
na izkušnega strokovnjaka
IVAN LEGAT, tačas Vrazova
ulica 4, od 15. maja Vetrinjs-
ka ulica 30, kavarna Zigart,
telefon 434, ustanovljeno 1919.
982 7-5

Inteligentne mlade pomo-
ne delavke za čisto in m-
no delo išče za takoj. Vetrinjska
ulica 4, d., Maribor. 972

Odvetniški uradnik. Slove-
nec, 23 let star, s 4 letno pi-
sarniško prakso, zmožen vseh
pisarniških del ter perfektn v
srbohrvaščini išče primerne
službe. Cenjene ponudbe pod
»Dobra moč« na pravo listo.
1031 2-2

Mizarskega vajenca sprejme
mizarstvo Vetrinjska ulica 8.
1012 5-3

Stanovanje 2 ali 3 sob s pri-
tiklinami v novozgradi išče
zaseben uradnik. Ponudbe na
pravo listo pod »Visoka na-
jemnina«. 5-1

2 postelji, z omari in vlož-
ki popolnoma novi orehov les,
po ceni na prodaj. Naslov v
upravi.

POZOR!

Dalmatinska in italijanska črna
vina se dobi v gostilni **IZIDOR**
COPETTI, Vojašniška ulica 5,
od 10 do 14 Din liter. Čez ulico
1 Dinar ceneje.

Temnomodra moška oble-
ka in športna obleka, čipka-
sti zastori črna, ženska obleka
(Mantelkleid), antični porcelan
na prodaj. Kejzarjeva ul. 28,
Melje. 1034

Lokal za obrt, delavnico ali skladišče v Dravski ulici 10 se od-
da. Pejasnila istotam I. nad-
stropje, vrata 11. 1010 4-3

Veliki gostilniški štedilnik
dobro ohranjen skupno z zra-
ven pripadajočimi glazastimi
tablicami se po ugodni ceni
odda. Ponudbe na Zelezarno,
Ruše. 991 3-2

Zelenjadne sadike kakor
zgodnji kerfijel, zelje, ohrovt,
kolerabe, paradižniki i. t. d. se
dobijo vsak čas pri vrtnarstvu
IV. JEMEC, Razlova ulica
st. 11. 867 10-7

Ugodno kupite

kravate, srajce, klobuke, če-
pice, robce, nogavice, palice,
in parfumerijo v modni trgo-
vini

B. Veseljanovič & Ko.
Maribor, Gesposka ulica 26

— Najlepše novosti —

128

Podpirajte so-
kolski tisk!

kaučuk pete in kaučuk podplate

nosijo otroci in odrasli, ker so tr-
pežni, po ceni in nošnja udobna. 705

Zamanja se lepo stanovanje
(5 sob, kuhinja, kopalnica in
predsoba ter ostale pritlikline)
v sredini mesta tik Glavnega
trga za vsaj enako veliko v
bližini parka, z vsaj nekaj vr-
ta. Ponudbe pod »Zamanja«
na pravo »Tabora«.

Pristopajte
k **Jugoslovenski**
Matici.

Dražbeni oklic.

V četrtek, dne 15. majnika 1924 predpoldne ob
9. uri in eventuelno naslednje dni prodalo se bo na
javni sodni dražbi dobro ohranjeno pohištvo, obleka,
perilo, raznovrstne domače potrebščine, večja množina
novih zamaškov, plutovine i. t. d.

Z dražbanjem pričelo se bode še le pol ure po-
zneje, med tem pa se te predmete lahko ogleda.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. XI.
dne 12. majnika 1924. 1033

Zahtevajte

povsod 'TABOR'!

V četrtek dne 15. maja zvečer samo pri
lepem vremenu se vrši v restavraciji

Halbwidl družinski koncert s pojačanim orkestrom.

Pozor! AUTO Pozor!

Oglejte si našo izložbo Maribor, Aleksandrova cesta 19,

kjer so stalno razstavljeni novi in stari avtomobili svetovnih znamk. Isto-
tam so na prodaj tudi motorna kolesa, radioaparati, pisalni stroji i. t. d.

Teoretičen in praktičen pouk v vožnji z avtomobili.

Izvoženi, toda dobro ohranjeni avtomobili se prevzamejo v komisijončno
prodajo. Strogo realna, solidna in točna postrežba.

A. STOINSCHegg, R. PELIKAN
Maribor Aleksandrova cesta 19 976